

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Sunčica Križan-Kadi
Zvanje	prof. kroatistike i južnoslavenskih filologija
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Novi Marof
Adresa elektroničke pošte	suncica.krizan-kadi@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Genitiv
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik /Zdravlje/Osobni i socijalni razvoj
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	Hrvatski jezik
Razred	5.
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ HJ A. 5.5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima (genitiv)</p> <p>OŠ HJ A. 5. 1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom (razrada ishoda: pripovijeda kronološki nižuci događaje; razgovijetno govori i točno intonira rečenice)</p> <p>OŠ HJ B.5.2. učenik razlikuje temeljna žanrovska obilježja književnoga teksta (strip)</p> <p>Ishodi međupredmetnih tema:</p> <p>Zdravlje: B.2.3.A opisuje zdrave životne navike</p> <p>Osr.B.2.2. razvija komunikacijske kompetencije</p> <p>Osr. C.2.2. Prihvata i obrazlaže važnost društvenih normi i pravila</p>
Tijek nastavnog sata	<p style="text-align: center;">I. Uvod: motivacija</p> <p>Razgovor o stripu koji učenici vole čitati – Asterix i Obeliks. Pokazivanje polaznog stripa i</p>

povezivanje s filmom; koje filmske rodove prepoznaju na temelju sličica u stripu, a koje su izdvojene iz filmova o Asterixu i Obelixu.

II. Glavni dio sata (obrada novih sadržaja, značenje genitiva)

Učenici se dijele u skupine te svaka skupina zajedničkim dogovorom ispod sličica upisuje rečenice tako da strip postaje povezana priča.

Učenici javno govore svoje priče i tumače događaje koje su zajednički osmislili. Ostali učenici vrednuju priče i dogovaraju se čija je najbolja, najzanimljivija ili najduhovitija.

Iz napisanih priča odabiru se polazne rečenice za obradu novog sadržaja o genitivu (metodom heurističkog razgovora):

1. Za ugodno druženje potrebna je **šalica čaja**.

Za čaj je dobra **žličica meda**.

Uvijek dobro dođe i **kriška limuna**.

Protiv bolesti pomaže nam i **glavica luka** te **glavica česnjaka**.

Istaknutim riječima (podcrtati ih bojom na ploči) učenici određuju padež postavljanjem pitanja. Pa će tako odrediti imenice u nominativu i genitivu.

Uspoređivanjem u kakvom su odnosu imenice, učenici zaključuju da se genitivom izriče odnos **pripadnosti**.

2. Pripremili su čaj **od kamilice**.

Čaj je najbolje čuvati u vreći **od platna**.

Kuhali su čaj u kotlu **od bakra**.

Kuća je **od kamena**.

Učenici sada uočavaju da je genitiv u rečenicama uporabljen s prijedlogom **od** i da je njegovo

značenje grada.

Na pitanje čija je torba u koju smo se slučajno spotaknuli, učenici će vjerljivo odgovoriti:

Torba je **od Martina**.

Na pitanje čija je vreća u stripu, vjerljivo će odgovoriti: Vreća je **od Čudomixa**.

Učenicima valja ukazati na pogrešku koju često rade u svojim pisanim radovima, tj. da genitiv pripadnosti rabe s prijedlogom *od* i da ga valja rabiti bez prijedloga ili preoblikovati u posvojni pridjev:

Dakle, vreća može biti od platna, ali ne može biti od Čudomixa. Kuća može biti od kamena, ali ne može biti od Obelixa pa tako i torba ne može biti od Martina.

Valja govoriti:

To je torba našeg učenika.

To je Martinova torba.

3. Pitat ćemo učenike kako je pristojno pitati društvo oko stola u vrtu:

Želite li čaj? ili *Želite li čaja?*

i zamoliti ih da objasne razliku u značenju između tih dviju rečenica. Objasniti učenicima da će u prvom pitanju dobiti čajnik pun čaja, a u drugom malo čaja u šalicu.

Pitati ih je li plavokosa gospođa upitala Obelixu:

Molim vas med! ili *Molim vas meda!*

te da pokušaju objasniti taj primjer. Objasniti učenicima da će prvom zamolbom dobiti staklenku, a drugom žličicu meda.

Kako bi učenicima do kraja bila jasna razlika između djelomičnosti i cjeline, ponuditi ih čokoladom i pitati: Želiš li čokoladu ili čokolade?

Napisati da je treće značenje genitiva

djelomičnost.

III. Obrada novih sadržaja (uočavanje oblika s nepostojanim a)

Učenicima se pokazuju kartice s fotografijama (prilog 2), zamoliti ih da dobro promotre fotografije i kažu što na njima vide. Vođenim razgovorom učenici svoje rečenice oblikuju tako da uporabe nominativ i genitiv predmeta koje vide na fotografijama, npr. *Na slici je školjka, Nema školjke. U moru ima mnogo školjaka*, itd. Rezultate ćemo zabilježiti na ploču:

N	G jd.	G mn.
školjka	školjke	školjka, školjki, <u>školjaka</u>
pismo	pisma	pisma, <u>pisama</u>
voćka	voćke	voćki, <u>voćaka</u>
stablo	stabla	stabla, <u>stabala</u>
naranča	naranči	naranča, naranči, <u>naranča</u>

Uputiti učenike da podrobnije pogledaju oblike koje su dobili u rečenicama u G mn. Učenici će uočiti da su neki oblici duži, a da neke riječi imaju i više oblika u G mn. Napomenuti učenicima kako su svi oblici pravilni, ali u njegovanom hrvatskom jeziku dajemo prednost dužim oblicima, s nepostojanim a. Učenicima ne treba tumačiti glasovnu promjenu iako su tu pojavnost u riječi uočili u obradi nominativa (stolac – stolci; lonac-lonci), nego upozoriti na nju kao pojavnost u točnom pisanju i izgovaranju riječi.

IV. sinteza

Pitat ćemo učenike kako se pripremaju za

Valentinovo? Reći ćemo im da će ih učenje i znanje o genitivu izvući iz problema ako do sada nisu odlučili što pokloniti simpatiji. Prisjetit ćemo se prenesenoga značenja i višežnačnosti riječi o čemu su učili i da je jedna od takvih višežnačnih riječi i riječ srce. Upitat ćemo učenike od čega se srce može napraviti i kome se daruje. Heurističkim razgovorom doći ćemo do odgovora kako izrađujemo srce **od papira** (građa) da bismo ga darovali osobi svoga **srca** (pripadnost).

Učenici će na web poveznici

<https://www.youtube.com/watch?v=UeEPFzoRCZY>

pogledati kako se izrađuje srce od papira koje mogu iskoristiti za Valentinovo.

Za kraj, za domaću zadaću učenici će dobiti listić s tekstom u kojemu će morati pronaći i obilježiti imenice u nominativu i genitivu.

Tekst *Zaljubljeni razred* prilagoditi razredu tako da imena budu njihova.

Sasvim sam zaljubljen. I Ana je sasvim zaljubljena. Tomo je lud od ljubavi. Marko je zacopan do daske. Mia ne zna za sebe jer ju je ljubav začarala. Martin umire od ljubavi. Simonu je ljubav probudila iz mrtvih. Filip je prestao pisati zadaće jer je zaljubljen. Lijeni je David pak počeo pisati zadaće jer je zaljubljen. Rea se prejeda zbog ljubavi. Jana mršavi zbog ljubavi. Ivanu je zaljubljenost izlijecila prištiće. Silvio je dobio temperaturu od ljubavi. Ljubav je poharala naš razred kao kuga. Uopće nismo na zemlji, a kamoli u razredu.

Rješenje:

Sasvim sam zaljubljen. I Ana (N) je sasvim zaljubljena. Tomo(N) je lud od ljubavi(G). Marko

(N) je zacopan do daske(G). Mia (N) ne zna za sebe jer ju je ljubav (N) začarala. Martin(N) umire od ljubavi(G). Simonu je ljubav (N) probudila iz mrtvih. Filip (N) je prestao pisati zadaće jer je zaljubljen. Lijeni je David (N) pak počeo pisati zadaće jer je zaljubljen. Rea (N) se prejeda zbog ljubavi(G). Jana (N) mršavi zbog ljubavi(G). Ivanu je zaljubljenost (N) izlijecila prištiće. Silvio (N) je dobio temperaturu od ljubavi(G). Ljubav(N) je poharala naš razred kao kuga(N). Uopće nismo na zemlji, a kamoli u razredu.

Tablica vrednovanja:

0-10=1

11-13=2

14-16=3

17-18=4

19-21=5

Napomena: Zadatak se ne vrednuje sumativno, tablica je okvir učeniku za samoprocjenu vlastitoga znanja nakon obrade genitiva.

Plan ploče

Genitiv (Koga?, Čega?)

1. pripadnost

Za ugodno druženje potrebna je **šalica čaja**.

Za čaj je dobra **žličica meda**.

Uvijek dobro dođe i **kriška limuna**.

Protiv bolesti pomaže nam i **glavica luka te glavica česnjaka**.

2. grada

Pripremili su čaj **od kamilice**.

Čaj je najbolje čuvati u vreći **od platna**.

Kuhali su čaj u kotlu **od bakra**.

	<p>Kuća je od kamenja.</p> <p>Torba je od Martina. Vreća je od Čudomixa.</p> <p>Valja govoriti:</p> <p>To je torba našeg učenika.</p> <p>To je Martinova torba.</p> <p>3. djelomičnost</p> <p>Želite li <i>čaj</i>? (cijeli čajnik) ili Želite li <i>čaja</i>? (šalicu)</p> <p>Molim vas <i>med!</i> (staklenku) ili Molim vas <i>meda!</i> (žličicu)</p> <p>Želiš li <i>čokoladu</i> (cijeli omot) ili <i>čokolade?</i> (kockicu)</p> <p style="text-align: right;">↓</p> <p style="text-align: right;">↓</p> <p style="text-align: center;">cjelina</p> <p style="text-align: right;">dio</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Učenici:</p> <ol style="list-style-type: none"> pišu priču u stripu čitaju i suradnički vrednuju priče igre riječima; izdvajanje rečenica kojima se pravilno izriče dio/cjelina i uočavanje razlike opisivanje fotografija; stvaranje rečenica pretraživanje youtube kanala rješavanje zadatka riječima <p>Učitelj/učiteljica:</p> <ol style="list-style-type: none"> koordinira skupinskim radom tijekom pisanja strip priče upućuje učenike u listu procjene strip priče piše učeničke primjere vodi heuristički razgovor s učenicima demonstrira fotografije upućuje na poveznice
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<p>Predložak stripa (privitak)</p> <p>Kartice sa sličicama(privitak): izvor Profil-Klett</p> <p>Za izradu srca:</p>

	<p>https://www.youtube.com/watch?v=UeEPFzoRCZY</p>
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Vrednovanje za učenje: Ciljana pitanja i odgovori koji služe kao provjera razumijevanja i učenikova napredovanja.</p> <p>Vrednovanje kao učenje: lista za procjenu uradaka skupina u priči u stripu.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Priča je zanimljiva/aktualna DA – NE2. Priča ima logičan kompozicijski slijed (uvod, zaplet, vrhunac, rasplet) DA-NE3. Priča je humoristična DA-NE <p>Vrednovanje kao učenje: uz završni zadatak Zaljubljeni razred</p> <p>Tablica vrednovanja:</p> <p>0-10=1</p> <p>11-13=2</p> <p>14-16=3</p> <p>17-18=4</p> <p>19-21=5</p> <p>Preporuka: brojčane vrijednosti vrednovanja učeniku su smjernica u razumijevanju i razini ostvarivanja ishoda, a ne rezultat znanja</p>
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<ol style="list-style-type: none">1. Zadatak: oblikovanje priče u stripu Zadatak je osmišljavanje logične i povezane priče sukladno ponuđenim kadrovima iz filma o Astrixu i Obelisku. Priča mora biti zanimljiva, tekst oblikovan u kompozicijskom slijedu (uvod, zaplet, vrhunac, rasplet) i humoristična kao što je i film.2. Zadatak: rješavanje zadatka o nominativu i genitivu. Cilj je prepoznavanje sklonidbenih oblika u vezanom tekstu točnim postavljenjem padežnih pitanja.
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	Očekivanja međupredmetnih tema: Zdravlje: B.2.3.A opisuje zdrave životne navike

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	Osr.B.2.2. razvija komunikacijske kompetencije Osr. C.2.2. Prihvata i obrazlaže važnost društvenih normi i pravila
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Aktivnost 1. Pišu priču u stripu (poveznica s filmom i stripom). Aktivnost 5. Pretraživanje youtube kanala: izrada srca od papira.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Aktivnost 5. Pretraživanje youtube kanala: izrada srca od papira.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Aktivnost 1. Pišu priču u stripu (poveznica s filmom i stripom).
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Vrednovanje kao učenje: lista za procjenu uradaka skupina u priči u stripu. <ol style="list-style-type: none">1. Priča je zanimljiva/aktualna DA – NE2. Priča ima logičan kompozicijski slijed (uvod, zaplet, vrhunac, rasplet) DA-NE3. Priča je humoristična DA-NE
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	Učenicima se daje pripremljeni zadatak (slike u stripu) sa sličicma iz filma Asterix i Obeliks. Učenici se dijele u skupine te svaka skupina zajedničkim dogовором ispod sličica upisuje rečenice tako da strip postaje povezana priča. (aktivnost traje 5 min.) Učenici javno govore svoje priče i tumače događaje koje su zajednički osmislili. Ostali učenici vrednuju priče i dogovaraju se čija je najbolja, najzanimljivija ili najduhovitija. (aktivnost traje 8 min.) Vrednovanje: <ol style="list-style-type: none">1. Priča je zanimljiva/aktualna DA – NE2. Priča ima logičan kompozicijski slijed

	(uvod, zaplet, vrhunac, rasplet) DA-NE 3. Priča je humoristična DA-NE Iz napisanih priča odabiru se polazne rečenice za obradu novog sadržaja o genitivu (metodom heurističkog razgovora).
Poveznice na multimedjikske i interaktivne sadržaje	Poveznica za izradu srca od papira: https://www.youtube.com/watch?v=UeEPFzoRCZY
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	http://gramatika.hr/ http://pravopis.hr/

Primitak 1. Polazni strip za priču u stripu

Tekst:

Tekst:

Tekst:

Tekst:

Tekst:

Tekst:

Tekst:

Tekst:

Tekst:

--	--	--

1. Privitak 2. Fotografije za aktivnost 4. opisivanje fotografija; stvaranje rečenica

Dopuni rečenicu: U moru ima mnogo...	Dopuni rečenicu: Na stolu Djeda Božićnjaka mnogo je...
	
Dopuni rečenicu: U šumi ima mnogo...	Dopuni rečenicu: Na stablu raste mnogo...
	